

PROGRAMACIÓ GENERAL ANUAL O PLA DOCENT

NIVELL	4	ETAPA	ESO	CURS	2025-26
ÀMBIT	ARTÍSTIC				
ÀREA/MATÈRIA	EXPRESSIÓ ARTÍSTICA (OPTATIVA)				
DEPARTAMENT O EQUIP DE NIVELL	SOCIALS I EXPRESSIÓ				
PROFESSOR/MESTRE	LORENA GARCIA				

1. COMPETÈNCIES CLAU I COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Les competències se seleccionen tenint en compte els aprenentatges que l'alumnat ha d'assolir progressivament al llarg del curs i que són susceptibles de ser avaluats. Amb la realització de l'àrea o matèria s'afavoreix l'assoliment de les competències de **final d'etapa** següents:

Competències clau

C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8
Competència en comunicació lingüística	Competència plurilingüe	Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria	Competència digital	Competència personal, social i d'aprendre a aprendre	Competència ciutadana	Competència emprendora	Competència en consciència i expressió culturals
		X	X	X			X

Competències específiques

- **Competència 1:** Descobrir manifestacions artístiques contemporànies i del patrimoni cultural, interessant-se per la realitat patrimonial com a part de la pròpia cultura, per reconèixer-les com a testimoni del pensament i com a font d'aprenentatge, prenent consciència de la necessitat de la seva conservació.
- **Competència 2:** Analitzar produccions artístiques, pròpies i alienes, argumentant opinions amb respecte i sentit crític, per construir una cultura artística àmplia, gaudir i generar nous coneixements.
- **Competència 3:** Representar idees, formes i emocions, utilitzant els llenguatges, les tècniques i els mitjans propis de l'àmbit, a través de processos analítics i creatius, per desenvolupar la imaginació, la comunicació i l'autoconfiança.
- **Competència 4:** Connectar idees i coneixements, aplicant-los, donant nous sentits, en projectes artístics de contextos diversos per fomentar una mirada creativa multidimensional.
- **Competència 5:** Explorar tècniques, mitjans i recursos dels llenguatges artístics, a través de l'experimentació i la recerca, amb perseverança i entenent l'error com una oportunitat per aprendre, per aplicar-los en el disseny i la realització d'un projecte artístic.
- **Competència 6:** Realitzar projectes, disciplinaris o transdisciplinaris, personals o col·lectius, a partir de situacions i establint connexions amb la realitat propera, amb implicació i compromís, per comunicar, reflexionar i resoldre problemes.

2. SABERS

Amb la realització d'aquesta àrea o matèria es tractaran els continguts clau següents:

ELEMENTS DEL LLENGUATGE VISUAL. EXPERIMENTACIÓ I POSSIBILITATS COMUNICATIVES

- Ús del llenguatge visual i audiovisual i aplicació dels principis de la percepció, en la creació de produccions artístiques diverses, en el pla, l'espai i el temps.
- Aplicació d'estratègies d'experimentació conceptual o tècnica, amb diferents finalitats, en el procés de creació.
- Ús de tècniques i procediments, digitals o manuals, amb diverses finalitats comunicatives: expressiva, persuasiva, metafòrica, crítica, descriptiva, narrativa, documental, en la creació de projectes individuals i col·lectius.
- Descobriments dels recursos expressius, gestuals, narratius, tècnics, tecnològics i comunicatius dels llenguatges artístics, en l'anàlisi i contextualització d'obres d'art, el disseny i la publicitat.

CREACIÓ ARTÍSTICA. TÈCNiques, PROCEDIMENTS I PROCESSOS

- Aplicació de processos creatius, establint connexions entre conceptes, idees i imatges, a través de l'experimentació i de la realització d'esbossos i assajos, en la ideació de les propostes.
- Desenvolupament de projectes dels àmbits de l'art, la publicitat i els diferents camps del disseny, introduint el concepte de disseny inclusiu, a través del seguiment del procés projectual.
- Representacions de formes bidimensionals i tridimensionals, de forma manual i amb programari informàtic, aplicant la geometria i els sistemes de representació, en el desenvolupament d'un projecte.
- Integració del concepte de sostenibilitat, a través de la utilització de materials reciclats, naturals i productes ecològics en la pràctica artística.

MANIFESTACIONS ARTÍSTIQUES CONTEMPORÀNIES I DEL PATRIMONI CULTURAL. ANÀLISI I APRECIACIÓ ESTÈTICA

- Valoració del patrimoni cultural, incorporant la perspectiva de gènere i la diversitat cultural i social, a través de l'anàlisi, de manifestacions artístiques contemporànies, locals i de la història.
- Anàlisi de recursos formals, tècnics, literaris i persuasius, i la seva relació amb la funció i la finalitat, a partir de l'observació, classificació i comparació de produccions dels àmbits de la publicitat, l'art i el disseny.
- Detecció de la publicitat subliminal i reflexió crítica sobre els estereotips en la societat de consum i el consum responsable, en l'anàlisi de la publicitat i el disseny.
- Desenvolupament del pensament ètic i responsable en relació amb la propietat intel·lectual i cultural.

3. SEQÜENCIACIÓ ANNUAL I TEMPORALITZACIÓ

Incloure altres àrees o matèries amb les que es comparteixin continguts i s'evidenciï la transferència dels aprenentatges a d'altres contextos i situacions.

SA	Títol de la situació d'aprenentatge o projecte	Durada en hores
TRIMESTRE 1		
1	3 elements 1 obra	16h
2	Les formes planes	12h
TRIMESTRE 2		
3	Projecte de disseny	20h

TRIMESTRE 3		
4	Agència de publicitat	12h
5	Identity	12h
TOTALS		

4. CONNEXIONS AMB ALTRES ÀREES O MATÈRIES

Incloure altres àrees o matèries amb les que es comparteixin continguts i s'evidenciï la transferència dels aprenentatges a d'altres contextos i situacions.

L'expressió artística té una relació evident amb les ciències socials, geografia i història, l'educació per al desenvolupament personal i la ciutadania, les llengües o la tecnologia, però també pot vincular-se d'una manera o altra amb la resta de matèries d'aquesta etapa educativa. La contigüitat que existeix entre els continguts de diferents matèries ha de ser tractada per l'equip docent responsable de cada nivell educatiu per tal de promoure un tractament globalitzat sobre els continguts. Per exemple, es pot consensuar amb els docents de Tecnologia i de Matemàtiques els sistemes de representació i els processos de la projecció geomètrica. De fet, moltes de les obres artístiques contemporànies plantegen reflexions sobre aquests eixos i, a partir de la seva observació, anàlisi i comprensió, podem facilitar la interrelació de continguts.

5. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES GENERALS

Descriure les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar o s'han utilitzat al llarg del curs (estudi de casos, classes magistrals, simulacions, dilemes morals, dramatitzacions, seminaris, treball per projectes, pràctiques de laboratori, grups d'investigació, webquest, treball cooperatiu, etc.):

A l'optativa d'expressió artística es treballa a partir de projectes que contenen unes tasques inicials, unes de desenvolupament i un producte final. Algunes d'aquestes tasques són individuals i d'altres cooperatives.

Sempre es dona feedback (o bé oral o per escrit) de totes les tasques que es solen avaluar amb rúbriques. L'alumnat també fa un portfoli durant tot el curs on va enregistrant les evidències del seu aprenentatge a cada projecte.

Les sessions de treball i les tasques són molt dinàmiques on la creativitat i l'experimentació són la via principal per a l'aprenentatge.

6. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT GENERALS

L'alumnat amb necessitats educatives especials són atesos seguint les indicacions que es descriuen a les seves fitxes individuals d'atenció a la diversitat. Les estratègies més habituals que s'apliquen com a mesures d'atenció a la diversitat són:

Més temps per realitzar les proves.
Alternar proves escrites i orals.
Suport oral a les proves escrites: per part del professorat llegir en veu alta les instruccions específiques de cada prova i assegurar-se que s'entenen els enunciats.
En els exàmens escrits cal presentar les preguntes per escrit (no dictades).
No fer copiar els enunciats dels exercicis massa llargs.
Reduir-li activitats repetitives. Menys quantitat per focalitzar l'atenció i perquè tingui temps de repassar.
Assegurar-nos que ha comprès els enunciats abans de fer l'exercici.
Reforç positiu.
Recomanar la presa d'apunts esquemàtics i l'ús complementari d'apunts d'altres companys.
Presentar els continguts curriculars amb suports variats: visuals i/o auditius (esquemes, mapes conceptuals,

PPT, documentals, pissarra digital...)
Presentació de treballs fets amb ajuda de l'ordinador
Donar més temps perquè pugui realitzar les tasques encomanades i les pugui revisar.
Disposar de materials de consulta que li facilitin el treball en aquells aprenentatges on té més dificultats.
Facilitar els esquemes plens o la teoria que ha d'estudiar.
Proposar-li material alternatiu per aprendre millor.
Especificar al butlletí de notes que s'ha realitzat una adaptació metodològica.
Evitar comentaris com: ha de millorar el seu nivell de lectura, cal que s'esforci a millorar la seva ortografia...
Mantenir rutines.
Ajudar-lo a ordenar i organitzar el seu espai de treball i els seus materials (agenda, carpeta...).
Establir contacte ocular. Proximitat de l'alumne i el professor.
Allunyar-lo de llocs on hi hagi estímuls distractors (intentar evitar finestres, companys moguts...).
Fer-li participar a l'aula.
Supervisió constant de totes les tasques que creiem importants
Donar les instruccions d'una en una.
Proporcionar-li petits descansos. Permetre-li pauses en les tasques llargues.
Fracccionar-li les feines llargues.
Especificar al butlletí de notes que s'ha realitzat una adaptació metodològica.
Evitar comentaris com: ha d'estar més atent a classe, cal que s'esforci a millorar la seva actitud o el seu comportament.

7. CRITERIS D'AVUACIÓ

En finalitzar el curs, sabrem que cada alumne ha adquirit els aprenentatges previstos si és capaç de...

Explicar amb respecte els valors estilístics, històrics i socials, de diferents produccions artístiques, visuals i audiovisuals, incloses les contemporànies, així com la seva funció i finalitat, mitjançant la recerca autònoma d'informació en diferents fonts, analitzant les diferències, incorporant la perspectiva de gènere i la interculturalitat.

Valorar la importància de conservar el patrimoni cultural i artístic, a través del coneixement i l'anàlisi de les produccions artístiques, de diferents societats i cultures, relacionant-les amb la pròpia identitat cultural.

Reflexionar sobre la presència del disseny, la imatge i l'art en el propi entorn, i la seva finalitat, compartint conclusions sobre les oportunitats professionals que se'n deriven, amb una actitud oberta i interès per conèixer la seva importància en la societat.

Seleccionar amb sentit crític produccions culturals i artístiques contemporànies del seu interès, com a font d'inspiració en les seves creacions construint-se una identitat cultural pròpia adequada a la proposta a realitzar.

Descriure respectuosament, produccions d'art i disseny, incloses les contemporànies, explicant els aspectes formals, els recursos expressius i tècnics utilitzats, establint relacions amb el missatge que transmeten, el context i la funció de manera argumentada.

Reconèixer la multiplicitat de solucions expressives i tècniques que ofereixen produccions artístiques diverses, per comunicar idees afins.

Avaluar les produccions pròpies i alienes, analitzant i reflexionant sobre el procés i el resultat, justificant propostes alternatives i de millora.

Valorar el potencial creatiu de l'art, a través de l'anàlisi crítica i el debat constructiu, comprenent els canvis que s'han

produït al llarg de la història en les tendències artístiques.

Comunicar idees i emocions, amb creativitat i sensibilitat, reflexionant sobre la societat i l'entorn, les manifestacions culturals contemporànies i el patrimoni cultural i els recursos del seu imaginari, en la representació visual.

Utilitzar recursos expressius, tècnics, comunicatius, simbòlics, aplicant, si escau, convencions de manera rigorosa, adequats a la situació comunicativa i a la seva finalitat, en la representació d'idees, formes i emocions.

Imaginar i comunicar propostes, a través d'esbossos, esquemes, diagrames, dibuixos, guions il·lustrats, croquis, plànols i d'altres, amb qualsevol eina, incloses les tecnològiques i les digitals.

Transferir coneixements de qualsevol àmbit a la producció artística.

Utilitzar missatges, mitjans i processos, de diferents disciplines artístiques, en les seves pròpies produccions, de manera oberta i creativa.

Diferenciar els trets de cada llenguatge artístic i els seus processos en funció del context i de progrés tecnològic, mostrant autonomia i eficàcia en la investigació i la recerca d'informació.

Experimentar amb tècniques i mitjans, inclosos els digitals, i recursos dels llenguatges artístics, de manera autònoma i amb un objectiu prefixat, analitzant i avaluant els resultats de l'experimentació.

Experimentar, triar i aplicar diferents tècniques, mitjans, recursos i convencions, en funció dels requeriments i la intenció del missatge i del projecte a dur a terme.

Donar resposta a plantejaments diversos de forma autònoma, analitzant la proposta de treball, documentant-se i utilitzant recursos, adequats a les necessitats i finalitat comunicativa del projecte.

Organitzar un projecte de manera individual o col·laborativa, seguint un mètode de treball propi, fent valoracions per prendre decisions, al llarg del seu desenvolupament.

Compartir idees, missatges, imaginari i objectius, amb camps àmbits del coneixement, en l'elaboració de projectes artístics interdisciplinaris i col·laboratius.

Expressar respectuosament opinions i reflexions raonades, per arribar a un consens a través del diàleg en la realització d'un projecte.

8. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Descriure les evidències que configuren el sistema de qualificació i la ponderació de cadascuna d'elles per tal de calcular la qualificació final dels alumnes en cadascuna de les avaluacions.

L'optativa d'expressió artística de 4tESO es qualificarà tenint en compte el següent:

Cada tasca s'avalua del 1 al 4 tenint en compte les competències que el treball desenvolupa (cada tasca pot avaluar més d'una competència del currículum de la matèria).

Si una tasca no s'entrega el resultat serà un 1 (no assolit).

- La nota de final de curs es calcula fent la mitjana aritmètica dels tres trimestres i arrodonint amb el criteri establert.

- Per assolir el curs la mitjana dels tres trimestres ha de ser 2 com a mínim.
- El trimestre s'assoleix amb un 2.
- Si la nota de final de curs és un 1, l'alumne passarà de curs amb la matèria no assolida (en el cas que no repeteixi i passi de curs).
- A les matèries del Departament d'Expressió es tindrà en compte especialment, dins l'apartat d'actitud, el bon ús del material i el fet de portar-lo a classe.

9. CRITERIS DE RECUPERACIÓ

Descriure els aspectes que es tindran en compte per tal de recuperar l'àrea o matèria en les avaluacions extraordinàries.

La recuperació d'un trimestre o curs no assolit s'entén com un procés i un entrenament de les competències no assolides.

Per recuperar l'optativa d'expressió artística de 4ESO de qualsevol dels trimestres o de curs, l'alumne haurà de fer un treball de recuperació creatiu on hagi de posar en pràctica els sabers i les competències no assolides.

Si durant el trimestre següent les tasques a l'aula estan relacionades amb alguns sabers o competències no assolides anteriorment, es tindran en compte també per la recuperació.

10. MATERIALS I RECURSOS

Llistat de les fonts d'informació (bibliogràfiques, electròniques, audiovisuals, etc.) més importants per al conjunt de l'àrea o matèria.

L'optativa d'expressió artística de 4ESO no disposa de llibre de text, per tant, el material que serà necessari per al desenvolupament de l'àrea serà:

- Material plàstic de l'aula de dibuix
- Material de dibuix tècnic (escaire, cartabó, transportador d'angles, regles, compàs, llapis i goma)
- Ordinador, projector i canó de classe
- Portàtils de l'alumnat
- Fotocòpies

